

2022-11-02 Commissie I&W Geurproblematiek

Cor Peeters / omwonende Staat Gedaagd

Situatieoverzicht:

Wij wonen op Hoekstraat 7

Situatie

Vlakbij ons lagen ooit enkele kleine varkensboerderijen. Deze zijn sinds 2004 uitgegroeid naar grote bedrijven met duizenden vleesvarkens, zeugen en biggen. Dat zorgt voor enorme stankoverlast.

Al ruim vijftien jaar valt er bij de verkeerde windrichting een alles bedwelmende ammoniakgeur als een zware deken over ons huis.

Wij zijn dan ook altijd bezig met het weerbericht. Komt de wind uit 't zuiden of zuidwesten? Dat betekent alle ramen potdicht. Ook als het warm is. Geen spatje "frisse" lucht mag er dan binnenkomen. Ook bij windstil of erg heet weer. We houden zelfs rekening met afspraken maken, dat bezoek niet in "onze" stank hoeft te zitten.

Die penetrante, weeïge lucht stinkt niet alleen, het geeft ook een onveilig gevoel, we zijn bekend met de schadelijkheid van ammoniak/fijnstof/endotoxine:

De GGD laat weten dat luchtvervuiling uit de landbouw kan leiden tot gezondheidsschade en een lagere levensverwachting.

Eisers

De 16 eisers die de Staat hebben gedaagd in deze problematiek, zijn allen mensen die al tientallen jaren op het platteland wonen, en die bijna allen geboren en getogen zijn op het platteland. Eén is zelfs een voormalige varkenshouder, twee hebben een tuinbouwbedrijf, dus binding met de sector.

In gesprekken met andere binnen de sector, bv tuinders, koeienboeren enz. geven deze ook aan dat het niet normaal is wat er de afgelopen 10/15 jaar is bijgebouwd aan grote stallen, met als gevolg stankoverlast voor de direct omwonenden. Wat ook opvalt is dat bij de grotere bedrijven de eigenaren er vaak zelf niet bij wonen.

5 Odeur

De basis voor het stankbeleid van 28 jaar geleden staat in de Herziene Nota Stankbeleid (1994):

- in 2010 mogen er géén stank-gehinderde meer zijn
- grens is bepaald op 5 odeur, daarboven is altijd sprake van ernstige hinder
- bij meer dan 5 odeur is sprake van een saneringssituatie (vergund is niet blijvend vergund!)
- uitbreiding van bronnen wordt met zorgvuldigheid bezien

De 5 odeur is voor de industrie wel ingevoerd, echter voor de bio-industrie zijn de normen veel hoger gesteld in de Wgv in 2006

De burgerrechter geeft aan niet op de stoel van de wetgever te mogen gaan zitten, maar geeft wel duidelijk aan dat de industriernorm van 5 odeur ook zou moeten gelden voor de bio-industrie.

Cumulatie

Stapelning van stank door andere bedrijven moest in oudere wetgeving altijd meegenomen worden: in de Wgv van 2006 is die verplichting geschrapt, wat een nog verdere verslechtering is voor omwonenden.

De burgerrechter geeft aan dat stapelning van stank wel meegenomen moet worden.

Crisis en Herstelwet

In de Chw van april 2021 is reeds opgenomen dat vergund niet meer vergund is en dat bij overlast de veehouderij minder dieren dient te gaan houden.

Kort paar punten over Chw Artikel 7af :

- Wgv is niet meer het exclusieve toetsingskader
- Cumulatieberekening bij meerdere bedrijven op korte afstand is mogelijk
- Mogelijkheid de vergunning gedeeltelijk of geheel in te trekken (is als in nota stankbeleid 1994: saneren)

De burgerrechter heeft zowel tijdens de zitting als in de uitspraak aangegeven, verontrust te zijn dat lagere overheden nog geen gebruik hebben gemaakt van de mogelijkheden die worden geboden in de Chw.

Praktijkvoorbeeld innovatie in samenhang met VTH

Wat de Commissie Van Aartsen concludeerde in haar rapport Om de Leefomgeving van maart 2021 was bij ons al jaren bekend: enerzijds laat de Toezicht en Handhaving te wensen over, anderzijds loopt de Vergunningverlening als een tierelier door eerst de Wgv in 2006 en later de PAS wetgeving in 2015. Er zijn sinds de invoering van de Wgv duizenden omgevingsvergunningen afgegeven.

Bij ons zijn **sinds 2004** luchtwassers verplicht op oude stallen, het bekende innovatieverhaal, echter plaatsing van de luchtwassers wordt steeds uitgesteld door nieuwe aanvragen voor een omgevingsvergunning, met het zogenaamde “zicht op legalisatie” tot gevolg.

Op de nieuwe stallen zijn wel luchtwassers geplaatst, echter blijkt nu dat er andere luchtwassers zijn geplaatst dan volgens de vergunning zou moeten, en dat deze andere luchtwassers niet zijn gecertificeerd en onvoldoende werken..... ook sinds 2004!

Gevolg: nieuwe stallen voor duizenden varkens zijn bijgebouwd, echter de verplichte milieumaatregelen om te komen tot minder stankoverlast worden “vergeten”.

De gemeente als vergunningverlener is ook de opdrachtgever om controles te laten doen, die opdracht geven ze niet, want de ondernemer heeft steeds een nieuwe aanvraag liggen en dan is er weer sprake van zicht op legalisatie.

Resultaat bij ons van deze ruimhartige Wgv Vergunningverlening i.c.m. gebrekkige innovatie en géén Toezicht en Handhaving: **vergund 4.286 kg ammoniak**, daadwerkelijke, jarenlange **uitstoot tot 26.500 kg ammoniak**.

Ook door zulke grote BV's, die al tientallen jaren illegaal bezig zijn, moeten kleine veehouders, vaak PAS melders, die zich wel netjes aan de regels houden, nu terug in de stikstofuitstoot.

Oplossing o.a.:

- Max 5 odeur (incl. cumulatie) in een nieuwe Geurwet
- Crisis en Herstelwet uitbreiden voor geheel NL en ook uitvoeren
- Toezicht en Handhaving loskoppelen van de Vergunningverleners